25ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6702 — 22 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1908 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 1 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1326 — 4 Février 1908 — 25me année № 6702

"ԱՐԵՒԵԼՔ"
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Գ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղրս.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 108 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 35 Ֆրք.
» » » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՍԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

10 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Consple, Galata

10 PARAS

ԹՈՔԱԽՏԸ ԵՒ ԻՐ ԴԱՐՄԱՆՆԵՐԸ

Ի՞նչ է Թոքախտը. — Տեղկութիւններ այդ անոգոյ ախտի մասին. — Թէ ի՞նչ միջոցներ կան զայն գտնելու համար. — Զրաբուժութեամբ և յարատեւ խնամքով կարելի՞ է հիմնովին դարմանել։

(Շար. եւ վերջ)

2. Tuberculoses avec réactions générales. — Մարմնին մէջ ընդհանրացած եւ տեղական երեւոյթ առած այս տեսակը, fibrose կամ caséose կերպարանքը կրնայ առնել։ Երբեք ո՛և է տեղ մը մնայուն վիճակ չունենար. առանց խոցուածքի ամէն անդամներու վրայ կը յարձակի, ինչպէս կմախքի յօդուածներուն, կծիկներուն, մորթին եւ այլն. երբեմն դանդաղօրէն կը յառաջանայ և երբեմն քանի մը շաբթուան մէջ մահ կը պատճառէ. աղպային խելապատապի և թոքաբորբի կերպարանքին տակ, իբր ճշմարիտ թոքային աղպախտ եւս շահատակութիւններ կ'ընէ։ Սերիկամանքային, փարամշկային, ոսկրային և երկար ատեն գործունէութեան մէջ մնալով նեարդային վիճակ մը եւս կ'ունենայ, կարգ մը մորթային աղպախտներու պէս և իր ընթացքը փոխելով կը բուժուի, իր մէջ բանտարկելով միքրոպները։ Այս բուժումը սակայն կեղծ և երեւութական է. այպէս երբեմն ադկէ և երբեմն գէշ վիճակ մը ստանալով, վերջապէս անդամներուն կաղմութիւնը բոլորովին խանգարելով անկարողութեան կը դատապարտէ զանոնք և ուրիշ կերպերով կը մեռցնէ. օրինակի համար, ողնաշարի վրայ յարձակելով անդամալուծութիւն առաջ կը բերէ կամ անդամները նշայակերպ այլասերելով, տարբեր հիւանդութիւններու ձեւերը կ'առնէ։

3. Շատ մը կեսերու վրայ միահամուռ յարձակող միքրոպներ. — Ասոնք քանի մը անդամներու վրայ միեւնոյն ատեն յարձակելով, արեան և աւշային դրութեանց միջոցաւ կծիկներուն և յետոյ անոնց մոտ գտնուող գործարաններուն մէջ տարածուելով, կամ միեւնոյն ատեն աղիքներուն և թոքերուն վրայ յարձակելով supertuberculisation առաջ կուգայ, և անոնց կեդրոններուն մէջ իրենց յատուկ միջոցներով ուռերները կը շարունակեն։ Ասիկա հիւանդութիւնը կը մարակէ և նոր յարձակումները հին մաշած կէսերը նորոգելով և փոխադարձաբար իրարու օգնելով մահացու հարուածներ կուտան խեղճ վարակեալին։

4. Ընդհանրացած աղպախտ. — Այս տեսակը այնչափ զօրաւոր է որ, քանի մը անդամներու վրայ, միեւնոյն ատեն, տեսակ տեսակ հեաքեր ձգելով granulé անուն մանր և թարմ գնդիկներով լեցուն քորոցումներ առաջ կը բերէ։ Միքրոպները արեան մէջ խառնուելով, տեսակ մը արեան թունաւորում (bacillemie) կը ձեւացնէ. ասոր պատճառը ենթակային մասնաւոր մէկ որոմադրութիւնէն կամ միքրոպներուն չեռաթ թունաւոր ըլլալն է։

5. Դանդաղ աղպախտ. — Ցաճախ պատահող տեսակն է։ Burekhardt բժիշկը 1452 դիակներու վրայ ըրած դիտողութիւններու միջոցին 1221 անգամ աղպային վէրքերու հանդիպած է, որոնց 741ը դանդաղ տեսակէն էին. Schang գիտունը քսան տարեկան 240 երիտասարդ մեռնողներու դիակներուն վրայ կատարած դիտողութեան ժամանակ % 94ին վրայ աղպային վէրքեր կային և որոնց 30 % բուն նշաններ ունեցող աղպախտ էին և 60 % ալ դանդաղ աղպախտ։ Այս վէրքերը նեարդային և կրային պատեանքներով չրջապատուած էին։ Այսպէս բռնակալուած միքրոպները, տկարութեան կամ ուրիշ զօրաւոր մէկ հիւանդութեան ապաքինման ժամանակ, կրկին թունաւորելով երեւան կ'ելլեն. այս կարգէն են հարսանիքը և մանկական կարգ մը հիւանդութիւններ, որոնց ապաքինման ժամանակ թոքախտը կրնայ երեւան գալ։ Այսպէսով կը հաստատուի Բրօֆ. Պէհրինկի այն գաղափարը թէ աղայութեան ժամանակ, ցնցուղներուն, միզանթրիքի կծիկներուն, թոքերուն, երիկամունքներուն, խելապատակին ևն. մէջ գաղանի պատուած աղպային պատճառները, երիտասարդութեան ժամանակ պատահած թոքախտին սկզբնապատճառներն են։

6. Թաֆուն աղպախտը. — Կարգ մը անդամներուն քրանիկ բորբոքումները, այլասերումը, կարծրացումը, բլէօրէզի (օտլու սաթլիճ-ն), փայծաղնաթոքատապը (spléno-pneumonies), թոքի արենախմբումը (congestion pulmonaires), ցնցուղ-թոքատապը (bronche-pneumonie), պրօնշիթը, ընչարգելութիւնը, փքուածքը աղպային (վէրէմ) տեսակէն կրնան ըլալ։ Դիրութիւնը, սակաւարիւնութիւնը, մելամաղձութիւնը, տիթիքը, նշագեղձի (պաէմիկ) ուռնալը, կարգ մը ատամոքի, աղեաց դժուարամարսութիւնը, հատաղիքներու անդրէօքսիթ անուն հիւանդութիւնը, երիկամունքներու բորբոքումը, լեարդին, փայծաղին կարգ մը հիւանդութիւնները, յօդացաւը, մորթային լեարը և լիւբիւս և tuberculise անուն հիւանդութիւնները թաքուն աղպախտի տեսակէն ըլլալը փորձերով հաստատուած է։ Թիֆօ պասիլլոզ անուն ճիշդ թիֆոյի նշաններ ցուցնող մէկ տեսակն ալ կայ որ ճշմարիտ թիֆոյէն, որուն քննութեամբ միայն կրնայ զանազանուիլ։ Գաղղիական ախտի հետ միանալով տարբեր կերպարանք առնող վերջին մէկ տեսակն ալ կայ որ կարծրանալու միտում ցոյց կուտայ։

Ախտաճանաչութիւնը. — Իբր տիպար պիտի առնենք թոքային աղպախտը. ասիկա իր առաջին շրջանին այնքան ախտաճանաչութեան միջոցին, միքրոպները մարմնին մէկ մասէն ներս մանելով հիւսուածներուն վրայ կը յարձակին։ Երկրորդ շրջանին հատիկները դեղին գոյն մը կը ստանան. իսկ երրորդ շրջանին, յիշեալ հատիկները կը կծկուղնան։

Առաջին օրացանին մէջ, իբր ախտանիշ կը տեսնուին ախորժակի պակաս, ընդհանուր ակարութիւն, քթի արիւնահոսութիւն, յաճախակի հարբուխ, թեթեւակի արիւն թքնել և շնչառութեան ժամանակ ալ թոքերուն գագաթներուն մէջ խոտ ձայն մը կը լսուի. մասերով զարնուած ժամանակ ադոտաձայն ըլլալն է։ Ենթական այս շրջանին արգահատելի անփութութեան մը կ'ենթարկուի. կը սկսի հազալ այն յաճախ սկի չոր հ.զը, որ ձայնը կը փոխէ, շնչարգելութիւն կ'ունենայ, չունչը ատեն ատեն կ'ընդհատի, արիւն թքնելը յաճախադէպ կը դառնայ, օդը շնչած ատեն խորդ և ցած ձայն մը կը լսուի, իսկ դուրս ելած ատեն երկար և խռպոտ ձայներ կը հանէ. ձայնի թրթռումը՝ կուրծքի վերի մասերը մասներով բռնման ժամանակ, ադօտաձայնէն ուելի խոտ ոլորուն ըլլալը, կուրծքի ցաւերը, դժուարամարսութիւնը և իրիկունները թեթեւ տաքութիւնը՝ գլխաւոր նշաններն են թոքախտի այս շրջանին։

Երկրորդ օրացանը կակղացումն է. — Երբ ramolissement թոքին վարակուած մասը մասներով զարնենք և ականջնիս դնենք հիւանդ մարմնին վրայ, այն ատեն վերոյիշեալ բոլոր նշանները ուելի հաստատուն կերպարանք մը առած պիտի հայր ժաք կը վախնար ուրախութիւն ցուցնելէ այդ առամաթիք մահուան հանդէպ. արդարեւ ամէն ոք գիտէր թէ հայր ժաք կ'ատէր անառապանը։ Դիտեցի որ մեր մէջ հայր ժաք միայն ամբողջովին հագուած էր, մինչ անկէ զատ ամէնքս ալ բոկոտն կամ գուլպալով էինք։ Բայց Ռուլթապիլ չէր ձգած դիակը. անառապանին սալաքարերուն վրայ ծընրադրած, և հայր ժաքի լապտերով լուսաւորուած, անառապանը կը հանուեցնէր... Կուրծքը բացաւ։ Աջիւնոտ էր ան։ Ցանկարծ, հայր ժաքի ձեռքէն առնելով լապտերը, բաց վէրքին վրայ ուղղեց լոյսը։ Այն ատեն ոտքի ելաւ և արտակարգ ու վայրագ հեգնութեան շեշտով մը ըսաւ.

—Այս մարդը, որ ռեվոլվէրի հարուածներով ու կապարի գնդակներով մեռած կը կարծէ, սրտին վրայ դանակի հարուած մը ընդունելով մեռած է։

Անգամ մըն ալ կաթեցի թէ Ռուլթապիլի խելքին եկած էր, ու դիակին վրայ ծռեցայ։ Այն ատեն համոզուեցայ թէ անառապանին մարմինը գնդակէ վիրաւորուած չէր և այդ տիպի հետք մը չէր կրեր բնաւ։ Սրտի կողմը յօշոտած է դանակի ասր շեղբով մը։

ԻԴ.

ԿՐԿԻՆ ՀԵՏՔԸ

Տակաւին չաթափած նմանօրինակ գիւտի մը առթած ապշութենէն, երիտասարդ բարեկամս ուսին զարկաւ, ըսելով.

—Ինծի հետեւեցէք։

—Մա՛ր, հարցուցի։

—Սենեակիս մէջ։

—Ի՞նչ ընելու համար։

—Խորհելու համար։

Գալով ինծի, կը խոստովանէի թէ ոչ միայն անկարողութեան մատնուած էի, այլև չէի կրնար խորհիլ. այդ ողբերգական գիշերուան մէջ, սակայն ու անկապ իրողութի ներքէ յետոյ, անհասկնալի կը գտնէի որ անառապանին դիակը ու թերեւս հոգեվարք Օր. Սթանկէրսընը Թողլով՝ Ժոզէֆ Ռուլթապիլ կը յաւելնէր խորհիլ։ Սակայն այդպէս ըրաւ, պատերազմի մէջ կռուող հրամանատարներու պաղարիւնութեամբ։ Սենեակին դուռը գոցեց, թիկնաթոռ մը ցոյց տուաւ ինծի, դիմացս նստաւ, և քնականաբար իր ծխափողը վառեց։ Կը դիտէի բարեկամիս խորհիլը ու քիչ յետոյ քունս տարաւ։ Երբ արթնցայ, լուսցած էր արդէն. ժամը ութն էր։ Ռուլթապիլ սենեակին մէջ չէր գտնուեր։ Դիմացս գտնուող իր թիկնաթոռը պարապ էր։ Ոտքի ելայ եւ սկսայ անդամները ձգտել, երբ դուռը բացուեցաւ ու բարեկամս ներս մտաւ։ Իսկոյն իր դէմքէն հասկցայ որ առանը պարապ չէր անցուցած քնացած միջոցիս։

— Օր. Սթանկէրսըն ի՞նչ եղաւ, հարցուցի իսկոյն։

— Իր վիճակը թէեւ տագնապալի, բայց յուսահատական չէ։

— Շատոնց բժշկուեցա՞ք այդ տեսակէն։

— Արշալոյսին։

— Աչխատեցա՞ք։

— Շատ։

— Ի՞նչ երեւան հանեցիք։

— Աչքս տու քայլափոխերու կրկին հետք մը, որ կրնար զիս նեղել...

— Այ եւս չի՞ նեղեր։

— Ոչ։

— Բան մը կը բացատրէ՞ միթէ։

— Այո՛։

— Անառապահին անհաւասալի դիակի՞ն նկատմամբ։

— Այո՛. այդ դիակը բոլորովին հաւասալի է հիմա։ Այս առտու դղեակին շուրջը պտտած միջոցիս նշմարեցի երկու օրուշ քայլափոխեր, որոնց հետքերը այս գիշեր առաջ եկած են միեւնոյն ատեն, քովէ քով։ Միեւնոյն ատեն ըսի, որովհեւեւ չէր կրնար այլապէս ըլլալ. եթէ այդ հետքերէն մէկը միւսին վրայէն անհետացած ըլլար, նոյն ճամբուն հետեւելով, յաճախ զիրարխաչաձեւած պիտի ըլլային, ինչ որ չէ եղած։ Մէկուն քայլափոխերը չեն յառաջացած միւսին վրայ։ Կարծես թէ իրարու հետ կը խօսակցին այդ քայլափոխերը։ Այդ կրկնակ հետքը կը բաժնուէր միւս հետքերէն պատուոյ գաւիթին մէջտեղը, բակէն դուրս ելլելու և դէպի կաղնուտը ուղղուելու համար։ Պատուոյ գաւիթէն հեռացայ, աչքս ետին ձգած, երբ Ֆրէտերիք Լարսան ինծի միացաւ։ Իսկոյն մեծապէս հետաքրքրուեցաւ իմ աշխատութեանս, որովհեւեւ այդ կրկնակ հետքը իրաւամբ արժանի էր ուշադրութեան։ Հն կը գտնուէր Դեղին Սենեակի առամին ատեն դիտուած քայլափոխերուն կրկնակ հետքը, ուեւ ու վայելուչ քայլափոխերու հետքեր միեւնոյն ատեն։ Բայց այն միջոցին ուեւ ոտքերու հետքերը լերնի եղերքը կը միանային վայելուչ ոտքի հետքերուն, յետոյ անհետանալու համար— ինչ որ եղրակացուցած էինք Լարսան ու ես, համոզուած թէ իր կոշիկները փոխող մարեւնոյն անձին կը վերաբերէին այդ երկու տեսակ քայլափոխերը— այս անգամ կոշտ և վայելուչ հետքերը միեւնոյն ատեն կը յառաջանային։ Այդ բանը կը վրդովէր իմ նախկին ատուգութիւններս։ Լարսան ալ ինծի պէս խորհել կը թուէր. այպէս՝ հետքերուն վրայ ծռած կը մն

սուցչութիւնը չատ մնծակ կը դնէ (ինչպէս արդէն մինչեւ ցարդ) եւ լսած ըլլալով Ռոսսոթոյի մէջ ձմռնային գիշերներու նստութիւնը եւ տրուած ներկայացումներու գած ժողովրդային ընդունելութիւնը, կը խորհի Ռոսսոթոս անցնիլ, բայց ա՛չ թէ ուսուցչութեամբ զբաղելու. արդէն մեծ սէր կը տածէր Թատրոնի. քաղաքիս ամենէն համբաւաւոր անձնաւորութիւններէն մէկին հետ կը ծանօթանայ եւ բարեկամական թղթակցութիւն կը հաստատէ անոր հետ, այդ անձն էր Դէսրդ էֆ. Շուշանեան՝ ուրիշ անուանով Նէյիր էֆ. որու գործուս նեւութեան եւ տակաւն նկարագրի մասին տարու պիտի խօսուի. Ուշտանի իր թղթակցութիւնց մէջ չուշանար խորհուրդ հարցնելու Շուշանեանի թէ թատերական կանոնաւոր ներկայացումներն ինչ ընդունելութիւն պիտի գտնէին արդեօք Ռոսսոթոյի հասարակութեան մէջ. Շուշանեան՝ ոչ դաղափարներով անած՝ առաջարկին բարձրաձայն օգտակրութիւնը կատնելով Ռոսսոթոյ կը հրաւիրէ բարեկամը, խնդիրը իր յարակից պարագաներով մանէն միտքին ուսումնասիրելու համար. առաջին տեսակցութիւնին դիրենք տիրաբ. կը միացնէ իրարու. նոյն կը խորհրդակցին և յետոյ կը միանան կարգադրելու Դերձակեանի, հիւդ այն պահուն երբ այս վերջինը կ'ուզէր ներկայացումներ տալ։ Ուշտանի՝ դերասանութեան ամենէն սուելի տեղեակ, կը թելադրէ Դերձակեանը անվախ գործին մէջ նետուելու. Դերձակեան, բարեկեցիկ վիճակի տէր, ալեւոր ծախք չի խնայեր, տարբ կը քարի գործին։ Նոյն տարին (1871ին) տարուն իսկ Գոլէն կը հրաւիրէ հրապարակին վրայ ծանօթ գծագրիչ Մկրտիչ էֆ. Ճիվանեանը, և վարգոյներն ու տեսարանները վերլուծելու ու արուեստին պահանջն երբութեամբ գծագրել կուտայ։ Թատրոնի կազմածը քիչ չատ կարգի կանոնի դրուծին պէս, իր շուրջը կը համախմբէ հաստատէ դուրէն հրապարակին վրայ համբաւ չունած դերասաններ, ինչպէս Զատրատեան, Լիզլեան, Թագուոր Նալեան, Տիգրան Թոսիտեան, Ճեռնածու Մանուէլ, Փափազեան Ստեփանիկ Լալն։ Նոյնպէս տեղւոյն վրայ տամբէօր-դերասաններ չեն պակսիր այս խումբը չրլլապատելու և իրենց աշակցութիւնը նուիրելու։ Ցիլսատկենք Ցարութիւն Վարդեանեան, խիստ փայլուն և շնորհալի լուրջ երիտասարդ մը, քաղաքիս ամէն շրջանակներուն մէջ համակրանքի առարկայ դարձած իր բարեմասնութիւններով, բեմական անունով Վարդով. Դրիգոր Բէլպասեան, Յովակիմ Ուզունեանեան, Ցարութիւն Թէքմենեան, ինչպէս նաեւ Ուշտանի։ Բայց առաջին ներկայացումէն վերջ, դերասանուհի պէսքը կը զգացուի, և 1871ի ձմեռնամուտին Դերձակեան Գոլիս մեկնելով, կը հրաւիրէ դերասանուհի մը՝ Օրիորդ Նեկարտ անուն։ Նոյն ձմեռը ներկայացումներ կը տրուին։

Շատ չանցած՝ Դերձակեան կ'ամուսնանայ Օր. Նեկարտի հետ. մէկ-երկու տեղուներու յաջող կ'անցնին. Դերձակեան չատ փայլուն օրեր կ'ունենայ. այս եւսուս դեռ գործունէութեան և խանդավառ ծախսերու առաջին թափը անցած՝ դրութեան դերասաններ մէկիկ մէկիկ կը պակսին. նոյն իսկ իր թելադիրը՝ Ուշտանի քիչ ժամանակ գործակցելով Սելոնիկ կը մեկնի. Թոսիտեան Լարնէ կ'անցնի. Գր. Բէլպասեան՝ Դերձակեանի առաջին տարուան յաջողութիւնները տեսնելէ վերջ՝ չուզեր Գոլիս կ'առնէ, ուելի կարելու բեմերու վրայ երեւնալու փափաքով։ Դերձակեանի համար հետզհետէ դժուարութիւնները կը սկսին ծայր առլ. հարկ է դիմադրել տնագին և անակնկալներէ ծախքերու. խեղճը ստկալու և մինչեւ վերջ դիմադրելու յեսին ճիգեր կ'ընէ՝ առանց վհատութեան նշաններ ցոյց տալու. բայց դժբախտաբար վերջ ի վերջոյ Թատրոնի սիրոյն կը զոհէ իր բարեկեցիկ վիճակը. նոյն իսկ իր ծանանչաց ոքանչելի բնակարանը, արաբ էն. չեն զրեր անպակ անկուշտ բեմը յաջեցնելու. առանկ մեծամեծ զոհողութիւններ անհետանալ և ապարդիւն մնալով՝ նրբեմանի անյաջողութիւններ իրարու կը յաջորդեն, զինքը ծախարարներէն ու և է ձեռնտուութիւն չի գտներ և դժբախտ Դերձակեան՝ որ galopin-galopant կը շարունակէր իր պատասխանատուութեան և յանձնաձեռնմին ներքեւ գտնուած Թատրոնը, զայն վարելու սիրելի գաղափարն կը քաշուի։ Ցետոյ իր տիկնոջ հետ երբեմնակի երեւումներով դարձեալ տեղական բեմին վրայ կարելոր մասնակցութիւն ունեցած է, ինչպէս պիտի տեսնենք, միշտ ուրիշներու հաշուոյն։

Կարգեա Դերձակեան կամ Թերզիպաշեան, յետոյ, առեւտրական հաստատ դրծով մը կը զբաղի, առանց դրամագլուխի. ասկէ շուրջ տասը տարի առաջ ընտանեօք կը փոխադրուի Գոլիս, Գալաթա Թաղը։ իր մահը, յառաջացեալ տարիքի մէջ, տեղի ունեցեր է 4-5 չաբաթ առաջ, նոյն Թաղին մէջ։ Ա. Ա. փութաց էր պոլսական Թերթի մը մէջ անոր կենսագրութիւնը գրելու և այս հանգուցեալ փութկաութեան մէջ մէկէ ուելի տարի տեղեկութիւններու արձագանգ եղեր էր։ Հանգուցեալը երկար ժամանակ տեղւոյս Աւանդատարանի այլեւայլ ժողովներու մէջ իր օգտակար մասնակցութիւնն ունեցած է։ Ասկէ չի հեռուիր անշուշտ թէ ժողովներ վարած ըլլայ, նոյնպէս բոլորովին մոցածին է Իտալիի Ժողովներու անդամակցած ըլլալը, պաշտօն մը օրուն համար ամէն բանէ առաջ կարեւոր հարստութեան մը կամ կալուածներու տէր ըլլալու է, և արդէն հանգուցեալն ալ առանկ պաշտօններու հանելու ամենեւին յատկութիւն չունէր։

Ռոսսուրս ՏԻԳՐԱՆ ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ

Զ ՈՒԱՐԹ ՓԱՄԵՐ

Էօրուն ճամբան...

Գիւղացի նմը իր դրային չատ յուզուած ու խռոված տեսնելով, կը հարցնէ.

— Ինչ ունիս, ինչո՞ւ այդպէս գլուխդ կախ և յուզուած ես։

— Մի՛ հարցներ, կը պատասխանէ դրացին, էշս սատկեցաւ։

Միւսը իբր մխիթարական.

— Ինչ ընենք եղբայր, այսօր թէ վաղը, մենք ալ անոր ճամբովը պիտի երթանք!!!

Գրչի փորձ...

Հերմինէ սիրային նամակ մը կը գրէ իր դրացիին աղուն. նամակը որ ուարտելու վրայ էր, սա բառերով կը վերջանար. «Առաջին անգամ քեզի տուի սիրտս, կը սիրեմ քեզ, և պիտի սիրեմ օրքան որ ապրիմ։»

Ցանկարծ մայրը վրայ կը հասնի և կը կարդայ նամակը բարկութեամբ կը հարցնէ.

— Ինչ կը նշանակէ ասիկա՛...

— Ոչինչ... մայրիկ, գրիչս կը փորձէի։

Տրկու բարեկամներու միջեւ.

— Սրբելի բարեկամս, ինչո՞ւ կնոջդ միշտ կ'ըսես, «խաբէ՛ զիս, խաբէ՛ զիս»։

— Որովհետեւ գիտեմ անոր ի՛նչ ըլլալը... հաւատարիմ պիտի մնայ ինձի միայն բաւական հակառակը ընելու համար։

Կեսակ մը

Հիւանդ մը մեռնելու պահուն իր կանայքն մէկ գրել տուաւ.

«Մէկ մէնիթ ալ պէսք է տրուի տիրոջս Ամբակումին, որ յուղարկաւորութեան առեն տ՛ոչ թէ երգէ՝ այլ լռէ։

Ամբակում եւ բժիշկ

— Ինչո՞ւ համար, սիրելի տօքթոր, ամէն բանէ առաջ ձեր հիւանդներուն կը հարցնէք թէ ի՞նչ կ'ուտեն։

— Ի՛նչ դառակարգի վերաբերելին հասկնալու համար. յետոյ ըստ այնմ դեղագիր կը գրեմ և այցելագին կը պահանջեմ։

Հեռաւոր կիսը

Կինը.— Լեւոն, գիտեմ, ալ դիս չես սիրեր կոր։

Այրը.— Բայց սիրելիս, չատ աղէկ գիտես թէ որչափ կը սիրեմ զքեզ. և սիրոյս ապացոյցներն ալ միշտ յայտնելու առիթը ձեռքէ չեմ փախցուցած։

Կինը.— Ո՛չ, ո՛չ, ես չեմ գիտեր ձեզ. դուք այրերդ իմ գլխարիս պէս հին գլխարկ կրող կիներ չեք սիրեր։

Ամենեղութիւն

Բերայի չիտակ ճամբուն վրայ.

— Շատ ցաւեցայ երկի իմանալով որ մնանկութիւն հրապարակած էք. չիտակը ընտանեօք չատ ցաւեցանք։

— Ինձի համար հոգ մի՛ ընէք, բարեկամս, առնելիքներուս վրայ ցաւեցէք։

ԱՌՏԵՒՆ ՅՈՒՇԵՏՍԵՏՔ

Շատ տարբերուած սենեակները հագի և հարբուխի պատճառ կ'ելլան յաճախ։ Սենեակի մը տաքութեան աստիճանը 16էն ուելի ելլալու չէ։ Տաքցուած սենեակի մը կամ ընթերցարան սենեակին պաշտօնեաները օրուան մէջ մէկ քանի անգամ բանալ պէտք է։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՈՒ ՊԱԼԳԻԿ ԾՈՎԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Սդանճարդ Պերլինի Թղթակիցը կը հեռագրէ իր Թերթին թէ Հիւսիսային և Պալթիկ ծովերու խնդրոյն նկատմամբ դանդաղ տերութեանց միջեւ տարբեր կարծիքներ կան։ Ռուսիոյ, Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջեւ բանակցութիւններ տեղի կ'ունենան ընելու համար 1856 մարտ 30ի մասնաւոր պայմանագիրը, որ կ'արգիլէ Ռուսիոյ ամրացնել Ադաքսլիմ մասերը գտնուած Ալանա կղզիները և կամ նաւային կամ զինուորական կայան մը հաստատել հոն։ Ռուսիա, Ֆրանսա և Անգլիա միասին ստորագրած են այդ դաշնագիրը, և այդ պատճառաւ է որ այս մասին բանակցութիւնները այս երեք տերութեանց միջեւ կը կատարուին։ Գերմանիա այս բանակցութեանց մասնակից չէ։ Այս խնդրէն դատ կարծեաց փոխանակութիւններ տեղի կ'ունենան Ռուսիոյ, Գերմանիոյ, Շուէտի և Տանըմարքայի միջեւ։ ցամաքային այժմու վիճակը անփոփոխ պահելու փոխադարձ երաշխաւորութիւն գոյացնելու համար։

—Հիւսիսային ծովու անգլեւգերման պայմանագրութեան մասին Պերլինէն հեռաւեալ տեղեկութիւնը կը հաղորդեն Վիեննայի Թերթերուն։ — Պերլինի մէջ մեծ գոհութիւն պատճառեց Լոնտոնէ հասած այն լուրը թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը հաւանութիւն տուած է Հիւսիսային ծովուն մէջ արդի վիճակն անփոփոխ պահելու մասին Գերմանիոյ ծրագրին։ Քաղաքական շրջանակներու մէջ համազում գոյացած է թէ այդպիսի պայմանագրութիւն մը կատարելապէս կը համաձայնի Հոլանտացիներու իրաւունքներուն։ Հոլանտա, իր մեծ պատմութեամբ, ինչպէս կ'ուզուէր Պելճիքայի համար, չէր կրնար իր չեղքութիւնը երաշխաւորել տալ տերութեանց, բայց Հիւսիսային ծովու մէջ իրաց վիճակին անփոփոխ պահպանումը, որ բնաւ վիրաւորիչ հանգամանք մը չունի Հոլանտայի մասին, ապահովութիւն մըն է իրեն համար, վասն զի ամէն օր հասնելուն է թէ վախնալու տեղի չկայ Գերմանիայէ՝ ցամաքի կողմէն։ Սակայն եւրոպական տերութեանց միջեւ ծովային պատերազմ մը կրնար իր հաղորդ տարածքներուն համար ծանր հեւանդութիւններ ունենալ, քանի որ բազմաթիւ գեղարուեստներ և թերկողմներ ունի Հիւսիսային ծովուն մէջ։ Հետեւաբար Հիւսիսային ծովու պայմանագրութիւն մը մեծ կարեւորութիւն ունի այդ ծովուն եզերքներուն վրայ գտնուող տերութեանց տնտեսական խաղաղիկ բարգաւաճման համար։ Գերլինի մէջ մտածուած չէ թէ այդ պայմանագրութեան թելադրիչը Գերմանիան է և մեծ չնորհակալութեամբ կը յիշեն Վիլհէլմ կայսեր Ամսդերդամի բաժակաճառն, որուն մէջ բաւ թէ միտքը դրած է ամէն կարելի միջոց ի գործ դնել՝ երկու երկրաց միջեւ խաղաղութիւնը անվթար պահելու համար։

ԼԵՀԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Բրուսիոյ Աւագաց ժողովը, հինգշաբթի օրը, քսանչինգ անդամէ բաղկացած յանձնաժողովի մը զրկեց Պեռլինեան կողմէ լեհական ստացուածքներուն գնման վերաբերեալ ծրագիրը։ Բոլ կարծիքները փափաք յայտնեց որ այդ ծրագիրը նոր մանրամասնութեան ենթարկուի, վասն զի չի յուսար որ բաղձացուած նպատակը կարելի ըլլայ ձեռք բերել։ Կարծիքը յարեց թէ վերոգրեալ ծրագիրը կը արամադրէ նաեւ Պեռլինեան կողմէ երիցասաններու գնումը, որով թեմական եկեղեցիները պիտի կազմալուծուին, յիշեցնելով եկեղեցական պարբերներու թալանը։ Նախարարապետ ֆոն Պիլով իշխանը յայտարարեց թէ կաթոլիկ եկեղեցիին օրինաւոր իրաւունքները բնաւ վնասուած չեն և հոգ պիտի տանի որ չվնասուին, սակայն բուն իսկ ծրագրին գործադրութիւնը անհրաժեշտ է Պեռլինեան շահերուն համար, վասն զի առանց այդ ծրագրին գաղթականութեան հաստատման քաղաքականութիւնը անկարելի է. ուստի հարկ է պաշտպանել գերման քաղաքակրթութիւնը Սլաւեներու դէմ. հեռաւոր կը յուսայ որ ժողովը պիտի քննարկէ կառավարութեան պահանջած ծրագիրը։ Վերջապէս ծրագիրը յղուեցաւ 25 անդամէ բաղկացած յանձնաժողովի մը։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՃՍԲՈՆ

Սան-Ֆրանչիսքոյէն հեռեւալը կը հեռագրէ Թայմզի Թղթակիցը.— Հոս զրոյց կայ թէ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը որոշած է նաւատորմին ծանալումէն եռաքը զինուորական մեծ մարդանքներ ալ կատարել տալ։ Այս զրոյցները երկաթուղիի պաշտօնեաները կը տարածեն, որոնք կը ծանուցանեն թէ պատրաստութիւնները կը տեսնուին երկրին ներսերէն բազմաթիւ զինուորներ փոխադրելու Բալթիմորիս։ Ուռչինկդընէն ստանուած հեռագիր մը կը հերքէ այդ զրոյցները, սակայն նաւատորմին ճամբայ ելլելուն նրկամամբ արուած բազմաթիւ հաւատիքներէն և հերքումներէն ետքը, Սան-Ֆրանչիսքօ չի կրնար լուրջ բան մը նկատել Ուռչինկդընէն եղած յայտարարութիւնները։ Իրաւ է որ Սան-Ֆրանչիսքոյի մէջ բանակին նկատմամբ անսովոր գործունէութեան մէջ են պարները, թէեւ միջոցներ ձեռք առնուած են իրողութիւնը գաղտնի պահելու համար։

—Ամերիկեան նաւատորմին Թրիփիլանալածներու խումբը Պուէնոս-Այրէսէն Բուէնոս-Արէնաս ուղեւորեցաւ։ Ամերիկեան գաղթականութեան անդամները և Արժանթինի կառավարութեան պաշտօնեաները ներկայ էին ողջերթ մաղթեցին։

ՀԷԼԻԿՈՆԱՆՏԻ ԱՊԱԳԱՆ

Դերմանիոյ Ռայխստագի օրրաթ օրուան նիստին մէջ արտաքին գործոց խորհրդական Գ. Թէփլից յայտարարեց թէ անհիմն է այն մտահոգութիւնը, որպէս թէ Հէլիկոլանտ կղզին չկրնալով տակալ ուլիքներուն, մտերս պիտի անհետանայ ծովուն մէջ։ Կղզիին վրայ կատարուած քննութիւններէն հաստատած է թէ վախնալու պատճառ չկայ բնաւ։ Վիենայի թերթերը կը յարեն թէ տարակոյս չկայ որ Գ. Թէփլիցի այս պաշտօնական յայտարարութիւնը մեծապէս պիտի գոհացնէ զանգը որ ամրան մէջ չատ տեղերէն Հէլիկոլանտ կ'երթան ծովային լողանքներէն կազդուրուելու համար։ Բաւական տատաք է այդպիսիներու թիւը։ Հեռաքերական է սակայն ուելի ընդարձակ և մանրամասն տեղեկութիւններ լսել Գ. Թէփլիցի ծանուցած քննութեան արդիւնքին վրայ։ Մինչեւ հիմա ամէն օր այնպէս կը կարծէր թէ Հէլիկոլանտ կղզին վտանգի մէջ է ծովէն, և հոն այցելող ամէն օր ցաւելով կը տեսնէր որ ծովուն ալիքները տակաւ կը փչրէին անոր կարմիր ժայռերը։ Ինչպէս կը յիշուի, 1890ին Անգլիա այս կղզին Գերմանիոյ տալու և փոխարէն առնելով Զանզիպարը, որ գերման տարածուած էր։ Իրաւ է թէ Հէլիկոլանտ հիմակուընէ ուելի մեծ էր առաջ և տարիներէ ի վեր անոր վտանգուած ափերուն վրայ կրանիդէ քարէ պատեր կը շինեն, ալիքներու թափին դէմ ապահով պատուար մը ունենալու համար։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Նիւ-Եորքէն ուրբաթ օրուան Թուականով Վիեննայի Թերթերուն ուղղուած հեռագիրներ կ'ըսեն.

Մ. Նահանգաց գանձային նախարար Գ. Բարդելիսէ Մերսիսոյին տեղեկագիր մը մատոյց, ուրկէ կ'երեւի թէ դրամական վերջին տագնապին մէջ 296 միլիոն ոսկի՝ այսինքն Մ. Նահանգաց մէջ շրջաբերութեան հանուած ոսկիի քանակութեան գրեթէ մէկ տասներորդը քաշուած է շրջաբերութենէ։ Ժողովուրդին այս անվստահութիւնը մեծ դեր ունեցած է այն տագնապին վրայ որ Բաւիքքը-Գրքքը-Դրքքդ պանքային կործանումէն ետքն ալ շարաթներով տեւեց։

— Ուրբաթ օրը լուր հասաւ Նիւ-Եորքէն թէ ամերիկեան երկու պանքներ, Նիւ-Ամսդերտամ Նէյշընել Պէնք և Մէքանիքս էնտ Դրէյդրս Պէնք, մէկը 4½ միլիոն և միւսը 2 միլիոն ոսկի բացով, դադրեցուցած են իրենց վճարումները։ Կ'երեւի թէ Ամերիկայի սեղանաւորական տագնապը դադրած չէ կատարելապէս և մակերեւութական հանդարտութիւն մը կայ միայն։ Վերոյիշեալ երկու պանքներուն վճարմանց դադրեցումը մեծ կարեւորութիւն ունի, վասն զի առանց առաջինը, որ 1887ին հաստատուած է մէկ միլիոն ոսկի դրամագլխով, և 24-12 % շահաբաժին կուտար վերջին տարիներու մէջ, պանքատնս հանելու իրաւունք ալ ունէր։ Երկրորդը 1830ին հաստատուած էր 700,000 ոսկի դրամագլխով և 1906ի հաշուեցոյցին կը տեսնուէր որ 375,167 ոսկի զուտ շահ ունեցած էր. վերջին տարիներու մէջ վճարած շահաբաժինը 8-9-10 % էր։

— Նիւ-Ամսդերտամը Նէյշընել Պէնք դրամատունը, որ մնանկացաւ երէկ, Օրեբրայի ճիշդ քովը գտնուելուն պատճառաւ բազմաթիւ դերասաններ և արուեստագէտներ իրենց դրամը հոն ուանդ թողած էին։ Բարեբաղդ ալ 40,000 ոսկի ունէր հոն։ Հինգշաբթի օրը «Մանոն Լէսքո»ի երկրորդ արարուածին մէջ իր դերը կատարելու համար դեղատուսուած կը գտնուէր Օրեբրայի դերասաններու սենեակին մէջ, երբ լուր տուին իրեն թէ նոյն պանքան վճարումները դադրեցուցած է։ Դժբախտ թենօրը անմիջապէս տեսնի մը վրայ իյնալով հառաչեց.— «Մի՜ հոգս իմ դրամս. իմ 40,000 ոսկիներս»։ Օրեբրայի Տնօրէնը յուսահատեցաւ, վասն զի Բարեղը դերեթէ մարած վիճակի մէջ, անշարժ մնացած էր։ Գաղտնիներէն մէկը գաղափար յղացաւ յանկարծ, շերեկարեկան մը պատրաստել, որուն մէջ պանքան կը յայտարարէր թէ բոլոր առանդներն ալ պիտի վճարուին։ Բարեղը այդ շրջաբերականը տեսնելուն պէս ոգեւորեցաւ, թատերական փութոց և հոն իլեց իր սովորական ծափահարութիւնները։ Օրեբրայի Տնօրէնը Բարեղայէ ուելի բարեբախտ էր, վասն զի մէկ քանի օր առաջ իր դրամը եւս առած էր պանքայէն։

ԹԱՌՅԻ ԴԱՏԸ

Թառյի դատավարութեան հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ ալ ուսկնդիրները բազմաթիւ էին։ Ընդհանուր դատախազ Գ. Ժերոմ ամբաստանութեան դիրը կարդաց, ըսելով.

«Ինդիր է պարզապէս գիտնալ թէ ամբաստանեալ Հէրրի Թաս, Սդէնֆորտ Հուայթը սպանած պտուն, մասին այն տեսակ վիճակի մը մէջ կը գտնուէր որպէս կարելիր ըմբռնել իր արարքին հանգամանքը։ Այս գործին մէջ չորս վճիռներ միայն կարելի են, երբ Սդէնֆորտ Հուայդի սպանութիւնը նկատողութեան առնուի՝ իբրեւ առաջին աստիճանի սպանութիւն, երկրորդ աստիճանի կամ առաջին աստիճանի մարդասպանութիւն. կամ կարելի է անպարտութիւն՝ մասին խանգարման համար։ Առաջին աստիճանի ըստ պանութեան պատիժն է մահուան դատապարտութիւն, երկրորդը՝ մշանջենական բանարկութիւն և առաջին աստիճանի մարդասպանութեան՝ ամենէն ուելի քսան տարուան բանարկութիւն։ Կարելի է որ ամբաստանեալը մինչեւ մէկ աստիճան մարմնոյ և միտքի ակարութիւն ունենայ, սակայն պէտք չէ մոռնալ թէ անպարտարձակուելու համար պաշտպանը իր ըրածին դիտակցութիւնը չունենալու աստիճան մասին խանգարման ենթարկուած ըլլալու է։ Միւս կողմէ Հէրրի Թաս բաւարար պատճառներ ունէր վրէժխնդրութեան բերմամբ սիրտ մը գործելու, առանց ենթակայ եղած ըլլալու մասին խանգարման։ Իսկ կարծիքդ համոզիչ չեն ամբաստանեալին կարծեցեալ ոչ-բանաւոր ընթացքին նկատմամբ եղած մանրամասնութիւնները։ Այսուհանդերձ եթէ երդուեալները տար հակառակ կարծիք մը ունին, պէտք է որ ամբաստանեալը ազատ նպաստուորուի։ Եթէ Հէրրի Թաս, իր սիրած կնոջ ըսածները լսելէ ետքը, սպանած ըլլար զայն հրապուրողը, սիրը կրնար բարոյապէս արդարանալ, սակայն տարիները կ'անցնին և Հուայդ, Թասի անհաճոյ երեւցած նոր արարքներով, անոր տանջութիւնը կը հրաւիրէ իր վրայ։ Վերջապէս կը յարձակի Հուայդի վրայ, երբ այս վերջինը կանգուր դարձուցած էր։ Եթէ այս ամբաստանեալը կ'ապաստանի իր կնոջ եղեր, որուն ամօթալի արարքը երկու անգամ պարզուելու դատարանին մէջ։ Դեռատի կինը, Բարիզ քնակելէն ետքը, նորէն Հուայդի ձեռքը ինկաւ, և հոն է սիրելն ուղղակի շարժառիթը։ Փաստաբանները վկայութիւնները բնաւ հաւատի չեն։»

Դատարանին նախագահը ծանոյց թէ ուրբաթ առաւ իր յայտարարութիւնները պիտի ընէ երդուեալներուն, որպէս զի փակուեցաւ։

ՄԱԶԵՐՈՒ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
Eau Avellane

ՏՕԿԹ. Բ. ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ ՊԱԼԱՇԻ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԿՈՂՄԷ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒԱԾ

Պատրաստուած

Քիմիագէտ ԼԷՆՈՆ ԻՐԻՆԷՈՅԻ կողմէ

Արծաթ շքագրամ և պատուոյ վկայական ստացած Աթէնքի 1903ի միջազգային ցուցահանդէսի միջոցին

Ավելանի ջուրը, գլխու մաղերուն, պեխերուն, մօրուքին բնական գոյնը կը վերահաստատէ ասաիճանաբար և ամէն երանգներով, և երիտասարդական թարմութիւն ու փայլ կը շնորհէ, մազերուն արմատը զօրացնելով և հերթափոխութեան առաջքը առնելով։

Ավելանի ջուրը մորթին վրայ բիծեր չի ձգելու առաւելութիւնը ունի։

Ավելանի ջուրը կրկին գոյնով է, չաղանակագոյն և սեւ։ Իւրաքանչիւր ափիկի մէջ բացատրուած է գործածութեան եղանակը յատուկ հրահանգով։

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ, Բերայի մէջ Պոն Մարշէ. — Ղալաթիա, Խալիքարուլ դեղարան. — Պէշիկթաշ, դեղարան Քեամիպէյ. — Ֆրնտրզլը, դեղարան Թէսսարիսէ-Պալաչի. — Պոլիս, Դասապետն դեղարան, Մէզիթի, եւայլն. — ԸՆԴԱ. ՄԲԵՐԱՆՈՑ, Թեսսոր Սրապարսի, Բերա Մեծ Գաղտատ թիւ 146։

Իւրաքանչիւր տիպի գին 25 դահեկան

20—3

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻԱՆ.— Մի-Թէմայիդի ասաիճան տրուեցաւ Վէֆիպի Իսմաիլ վարժարանին ուսուցիչներէն Ահմէտ Լսաս էֆ.ի։ Սանիկի ասաիճան Թնդանօթարանի հաշուակալութեան հինգերորդ ճիւղին դիւանին առաջին քարտուղար Հաֆըզ Իսմէտ էֆ.ի ու ամսաթոշակի քարտուղար Քեազիմ էֆ.ի և կրթական նախարարութեան Թղթակցութեանց դիւանին միւմէյիզներէն Մէհմէտ Ալի պէյի։

ՊՍՏՇՕՆ.— Կրթական նախարարութեան Խորհուրդին անդամ անուանուեցաւ Իսատիէ վարժարաններու Տնօրէն Սալիհ պէյ, որուն յաջորդեց ոչ-իսլամ և օսար վարժարաններու քննիչ Բաքզմ էֆ.։ Անոր ալ յաջորդեց կրթական նախարարութեան մէջ թարգմանի օգնական Զիեա պէյ։

ՊԱՏՈՒԱՆՆՇԱՆ.— Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սպարտպեի Դրան մարդկային առողջապահական քննիչ յանձնաժողովին անդամ բժիշկ դեր-Զնդապետ Զիեա Բէֆիզ պէյի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ գերման դեսպանատան Լարէյ պահականատան հրամանատար Գ. ֆոն Բիլիցկի և ուտարական դեսպանատան Թաւրոա պահականուին հրամանատար Գ. Հանրի ֆոն Նաթա տարեցին։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ հելլենական Թղթատար շրջանեռու Ընկերութեան Տնօրէն Գ. Բանս Թանթին ձիրվինսի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Մուսուլի գերմանական փոխհիւպատոս Գ. Անտերսի և Տրպլէնի օսմ. պատուակալ նախորդ հիւպատոս Գ. Ճոն Ժիրպի։ Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ իտալացի Գ. Զէնդոլֆի։

— Երկրորդ կարգի Շէֆգատ՝ դայեակ Ինճիլի հանդիսի։

ՇԱՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄՈՒՀԱՌՐԵՄ.— Բոլոր նախարարները և կրօնային, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարները, այսօր, Կայս. Գալատա կ'երթան Մուհարրէմի այսինքն իսլամական 1326 թուականին Տարեգլուխին առթիւ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

— Մէջիտէի ու Բէնտիքի ծովեզերքը տաղաձեր ինկան, տակէ կը հեռաւցուի թէ դեռ մը ընկնցած է։ Նաւատորմիղի պաշտօնեաները պահեցին այդ տաղաձերը։

— Գոտէմէնների կեդրոնական գաւառակին մէջ բուական ձիւն տեղացած է, սակայն ցուրտը սառնիկ չըլլալով, ճամբաները, մանաւանդ Ինէգոլը-Զանկրըքի, գոցուած չեն։

— Ֆիրոզքլրի ծովեզերքը, երէկ, մոխրի մը ինչալով խորտակուեցաւ։

ՍԳԻՈՊՍՈՒՆ մէջ մանաւանդ երեւան ելլելէն՝ այսինքն 1906 փետր. 26էն ի վեր 1948 դէպքեր և 1336 մահեր պատահած են։

— Աղբանդրիայէն կը գրեն թէ Եգիպտոսի մէջ քալէրա երեւան ելլելուն առթիւ խիստ միջոցներ ձեռք առնուած են։ Պէրնէն քալէրայի չիճադեղ յանձնարարած է։ Կ'ըսուի թէ Տօքթ. Բուլերի այդ չիճադեղը եթէ երեք անգամ ներարկուի, վեց ամիս կը պաշտպանէ քալէրայի դէմ։

ԱՐԴԱՆ.—Այսօր, ժամ 6ին, հրդեհ ծագեցաւ Պոլիս, Սուլթան Ահմէտ թաղը ապարանքի մը և ամբողջովին այրեցաւ։

ՄԱՀԱՃՈՒՈՅԹԱՆ.— Կ. Պոլսոյ ու արուարձանների մէջ յունուար 14էն 20 պատահած մահերու թիւն է 297, որոնց 1ը՝ հարսանիքի, 1ը՝ կարմրախտ, 1ը՝ կեղծամչկի, 6ը՝ ծաղկախտ, 3ը՝ թիֆոյդ, 44ը՝ հիւծախտ, 31ը՝ ջնջղական զարծարաններու հիւանդութիւններէ և մնացեալներն ալ դանդաղ տաքերէ։

ՊՈԼՍՈՅ ապահովութեան Սնտուկին համար Կայս. Իրատէի մը համաձայն կազմուելիք նոր շէնքը մինչեւ որ ատարի, այդ Սնտուկը իր հիմնական տեղէն Մեծ Նոր Խանէն փոխադրուած է Երիքագործական Պանքային կիսը գտնուած այն շէնքը, ուր ասկէ առաջ հաստատուած էր Հիմազի Համիտիէ երկաթուղիին ելմտական վարչութիւնը։ Հետեւաբար այդ Սնտուկին հետ գործ ունեցողները ասկէ վերջը պէտք է նոյն տեղը դիմեն։ 1

ՂԱԼԱԹԻԱ, Առողջապահական պաշտօնատան դիմաց, Գրոս Մուսթաֆա փողոց, նորակառոյց խանին մէջ վարձու է չորս սենեակէ բաղկացած յարկաբաժին մը, գործակալութեան կամ գրասենեակի յարմար։ Դիմել Է. Շաբանի, Ղալաթիա, Խալիլ փաշա խան, թիւ 3։ 8—5

ԹԱՏՐՈՆ

ԹՕԼԱՅԻՆ ՆՊԱՍՏԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Լեցուն թատերաբան մը, եղեբուած լեցուն օթեակներով և լեցուն բազմերով, խայտացնել կուտար կիրակի երեկ Թոլայեանը, որ իրեն ի նպաստ ներկայացում մը տարբեց Վարիէթէի մէջ։ Բերայի ծանօթ ընտանիքներ՝ իրենց ներկայութիւնով պատուած էին Թոլային նպաստը, որ յայտագրին խոստմանը համեմատ, հաճելի ժամանց մը պատճառեց բոլորին ալ։

Այսպէս կամ այնպէս վարագոյրը բացուեցաւ։

Եւ ակաւ հատ? գօմէքին։

Նիւթը չատ պարզ, առանց դարձուածքներու, առանց մեծ արարուածներու, իրաւամբ հատ գօմէքի մը, իր բուական իմաստով։ Պարտ Բամբլաս մը (Ֆէֆիմ) որ իր կնոջմէն բաժնուած ապրիլ կ'ուզէ, մէյն անոր համար որ, (Դատաստանական Խորհուրդին անդամները չլսեն) իր կինը չափազանց հոգածու է... իր մասին։ Անա ամբողջ նիւթը։ Եւ մինչեւ վարագոյրին իջնելը, Պարտ Բամբլաս որ իր մէկ բարեկամին յարկաբաժինը վարձած է, փոխանակ հանգստօրէն իր ամուրիի նոր կեանքը վայելելու, յանդգնաբար կ'ը-դաւնի այցելութիւնը... կարգ մը գէպք նախապարին հետ ալ տեսակցելով, չնորհակալութիւն յայտնց՝ իր ուղեւորութեանը միջոցին Սուրիոյ ու Պէյրութի նահանգներուն և Երուսաղէմի գաւառին մէջ իրեն եղած սիրալիր ընդունելութեանց համար։

—Գերմանիոյ դեսպանը, երէկ, տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԱՅԻԼՆԻԶԻՆ կը գրեն թէ, անցեալ չարթաւ, արքայական պալատան մէջ տեղան մը տրուեր է ի պատիւ տեղւոյն օսմ. դեսպան Ռիֆաթ պէյի։ Ներկայ գտնուեր են նաեւ արքայական գերդասանին անդամները, նախարարներէ ամենք և օսմ. դեսպանատան պաշտօնեաները։

ՄԱՐՍԻԼԻՈՑ օսմ. ընդհանուր հիւպատոսը ծանոյց արտաք

ցաւ հիւրերու, որոնք վերջապէս զինքը իր կնոջ քով վերադառնալուն պահուն կ'ըլլան։

Վարագոյրը գոցուելէ վերջ երբ նորէն կը բացուի, այս անգամ նախկին Սիրքը ու իր վարիչը, Սինեօր Լուի Ռօքա Ռամիրէզը միաքս կուգայ։ Եւ ասիկա անոր համար որ նոյն վարձակալին օրով, այդ բեմին վրայ խաղացող պզտիկ պարուհի մը, քիչ մը աւելի մեծցած, աւելի ճկունցած, իր պարակիցով կուգայ պարել։ Ցեսոյ բեմ կուգայ ծանօթ երգչուհի Տիկին Մինիոն Վերժին, որ գիւղացի կնոջ սիրուն տարազով, օտմանոներ կ'երգէ ու գիւղական պարեր կը ձեւացնէ, այնքան բնական ու յաջող որ Թատրոնը կը զոռայ ծափերով։ Գ. Շաւէթթի, իսալերացի ծանօթ երգիչ մը, Մինիոն Վերժինէն վերջ, ջինջ ձայնով մը և յաջող կերպով երգեց կատրներ՝ Բայլաչիէն և Ռիկոլէթթօէն և տասցաւ բուռ մը...ծափահարութիւն։

Երգերը, պարերը վերջացած էին։

Ցուշաբարը իր ծակին մէջ մտած էր, և Թա՛ք, Թա՛ք, Թա՛ք,

Տիւրան-Տիւրան։ ահա կիրակի երեկ վարագուրնոց գօմէտին, որ յաջող կերպով ներկայացուցաւ Օմմ. Կատակերգակ խումբին կողմէ։

Խաղը ծանօթ է. երկու Տիւրաններ կան. մէկը փասատաբան մըն է նշանաւոր, միւսը հօրեղբօրորդին՝ նպարավաճառ։ Այս երկու անուններու և մականուններու նըմանութենէն կը ծագին շարք մը կնճռոտութիւններ, և այսպէսով ամբողջ խաղը ծայրէ ծայր կը լեցուի քրքջալիք տեսարաններով։

Բոքարտի՝ Տէէիմ, երկու Տիւրանները՝ Թէլէյան և Նուպար, Տիկին Հէքիմեան, յաջող կերպով կատարեցին իրենց դերերը և միշտ ծափահարուեցան։ Ցաջող կերպով կատարեցին նաեւ իրենց դերերը Տիկնայք՝ Մարի, Էլմասեան և Արաքսի, Թէեւ, անկեղծօրէն խօսելով, պէտք է ըսել թէ —առանց ուսանողներ տալու— մէկ քանիներ չա՛ռ անուշադիր էին բեմին վրայ և յուշարարը պոռալով հաղիւ կրնար խօսք հասկցնել։ Իսկ Գ. Աշտա որ թէ՛ հասա և թէ՛ նուրբ գօմէտիներուն մէջ թոթովի դերերը կատարեց, դարձեալ անկեղծօրէն պէտք է ըսել թէ փայլուն յաջողութիւն մը ունեցաւ և ինքզինքը դերազանցեց։

Խաղը վերջացաւ, ինչպէս սովոր ենք ըսել, ծափահարութիւններով և անխուսափելի... հարցնիքով։

Բերա ՍՆՕՊ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՆԵՐը Մուհարրէմի (Նոր Տարի) առթիւ այսօր իր հետ ունենալով գործակատար Արիս էֆ. Թէոճեանը, կայս. Գալատ կ'երթայ շնորհաւորութիւններ մատուցանելու յոտս Կայս. Դահոյքին։ Այս առթիւ Ն. Ա.Մենապատուութիւնն շնորհաւորական այցելութիւն կուտայ պալատական ուսադիրներ, նախարարներուն և պետական բարձրատիճան պաշտօնատարներու։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ հրաւիրուած է վաղը նիստ գումարել Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Գարիրք Հօր։ Ժողովը գլխաւորաբար պիտի զբաղի Երուսաղեմի խնդիրներով։ Այս առթիւ Ս. Նախագահը Ժողովին պիտի ներկայացնէ իր պատրաստած ընդարձակ մէկ տեղեկագիրը, ուր իր տեսութիւնները պարզած է՝ միաբանական կանոնագրին և Կրթական Ծրագրի մասին ինչ ինչ թելադրութիւններ ընելով։ Կրօն. Ժողովը եւս այսօր նիստ կը գումարէ Ազգ. Գարիրքարանի մէջ։

ՈՂԲԱՑԵԱԼ բանաստեղծ Գեորգ Դուրեանի մահուան տարեդարձին առթիւ, երէկ, երիտասարդ բանաստեղծին գերեզմանին այցելութիւն տուին Սկիւտարցի գրասէր անձեր և ազօթքներ արտասանեցին։

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Իզմիրի մէջ 1895 յունիս 1էն մինչեւ 1907 դեկտեմբեր 31, այսինքն 12 տարուան մէջ ամուսնացող ազգայիններու հաւաքական թիւն է 804, ննջեցեալներունը՝ 1563, և ծնունդներունը՝ 1851։ Իսկ հետաքրքրական է դիտել որ 1907 յունիս 17էն մինչեւ 1908 յունուար 14 տեղի ունեցած ամուսնութեանց թիւը յանգած է 51ի։ Այս ամուսնութեանց մէջ կան 29 Իզմիրցի աղջիկներ որոնց 14ը բուն Իզմիրցիներու և 15ն ալ դրսեցիներու հետ ամուսնացած են։ Միւս կողմէ 19 Իզմիրցի այրեր ամուսնացած են՝ որոնց 14ը բուն Իզմիրցիներու հետ և մնացեալ 5ը դրսեցիներու հետ։ Այս հաշուով մնացեալ 22 հարսնացած աղջիկներն ալ Իզմիրբանակ դրսեցիներ են, որոնցմէ միայն 5ն է որ Իզմիրցիի հետ ամուսնացած է։

*** Բաղեպաշուհի Տիկին Հաբիսիմէ Պալապանեան Գօրեւլիոյի Ս. Աստուածածին եկեղեցիին արծաթեայ կանթեղ մը նուիրած է։

*** Ս. Ստեփաննոս եկեղեցիի տիկնոջ խնամակալութիւնը ձեռնարկած է եկեղեցական զգեստներու նորոգութեան, Տաճարին նստարաններուն ծածկոյթները փոխուած և եպիսկոպոսական շարժական աթոռին ծածկոցն ալ նորոգուած է։ Տիկինները դեռ ուրիշ նորոգութիւններ ալ պիտի կատարեն։

*** Իզմիրի առաջնորդարանէն Պատրիարքարան զրկուած մէկ տարուան Մուսդաթայի գումարին 1500 ղրշ.ին ընկալագիրը հասած ըլլալով՝ Տնտես. Խորհրդոյ գանձապետին յանձնուեցաւ՝ ի պահ։ Տընտես. Խորհուրդին կողմէ ընտրուած Ս. Ստեփաննոս եկեղեցիին նորընծայ հոգաբարձութենէն Վահան Ղ. Պալապանեան և Հայկ Շահինեան էֆ.ները հրաժարած ըլլալով, նորեր պիտի ընտրուին։

*** Ս. Ստեփաննոս եկեղեցիին նորընծայ հոգաբարձութեան անդամ կարգուած է նաեւ Ճօն էֆ. Բաքալեան։

*** Կրթութիւնց մանկապարէզին ի նպաստ մանկական պարահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ փետրուար 21ին։ Այս առթիւ պատրաստութիւններ կը տեսնուին յիշեալ մանկապարէզին մէջ։ Այս կրթասէր ընկերութեան հիմնադիրները եղած են Օրիորդք՝ Խասրովեանի Քլօէեան, Սրբուհի Զաքրեան, Մարիամ Հիւսէնեան, Վերոնիքա Քէշիշեան, Զապէլ Սվազլեան, Վերգինէ Էլմասեան, Տիրուհի Հալէպլեան, Սրբուհի Գարագաշեան, Սրբուհի Շահումեան և Արուսեակ Սարգաֆեան (այժմ Տիկին Գ. Գուպլի)։ Ընկերութիւնը հաստատուած է 1881ին, իսկ մանկապարէզին հիմը դրուած է 1888ին։

*** Ուսումն. Խորհուրդն ալ իր վերջին նիստին մէջ որոշած է ազգ. վարժարաններու ի նպաստ պարահանդէս մը տալ, հարկ եղած օրինական ձեւակերպութիւնները կատարելէ յետոյ։

ՕՒԱՀԷՐԴԻ մէջ քահանայական պահասը լրացնելու պէտքը ժամանակ մը մը ի վեր չեղուած էր և միշտ ալ պարզիւն մնացած։ Այս տարուան Նորոգ կազմակերպուած Խնամակալութիւնը որոշեց այս քահանայական կարեւոր պակասը լրացնել, և ամսոյս 7ին նախագահութեամբ Տ. Արիստակէս հօր, գիւղին ծանօթ ազգայիններէն խառն ժողով մը գումարուեցաւ քահանայական ընծայացուներու եռապատիկ ցանկ մը պատրաստելու համար, և քուէարկութիւն կատարուելով ամբողջ գիւղացիին ներկայութեան, ընծայացու ընտրեցին տէրացու Գրիգոր Յարութիւնեանը և Ղեւոնդ Ալանեանը։ Առաջինը ընդունեց անմիջապէս և միաբերան հրաժարական տուաւ, բայց մերժուեցաւ։ Երէկ, 17 յունուար, չորս հոգիէ բաղկացած պատուիրակութիւն մը, Իրմիա իջնելով, Առաջնորդ Սրբազանը գիւղս հրաւիրեց, ձեռնադրութեան համար։ Երեկոյեան Յովակիմեան Սրբազանը դիմաւորելու եկան դպրոցի երգեցիկ մանուկները՝ որոնք «Ուրախ լերթով մինչեւ Ս. եկեղեցիին դուռը առաջնորդեցին Ն. Սրբազնութիւնը։ Այսօր ալ, նոյն պատուիրակութիւնը դարձեալ գացած է Պարտիզակ՝ գիւղս կանչելու և կոչմանը հրաւիրելու ընծայացուներէն տէրացու Գրիգոր Յարութիւնեանը, որ կը պաշտօնավարէր տեղւոյն Բարձ. վարժարանին մէջ։ Յառաջիկայ կիրակի օծման արարողութիւնները պիտի կատարուին։

ԵՌԱՁԱՅՆԸ ՕՐԹԱՓԻՒՂԻ ՄԷՋ

Վերջապէս Օրթագիւղցիք բախտաւորեցան եռաձայնի խումբ մը հաճոյքով ունկնդրելու Թաղին Ս. Աստուածածին եկեղեցին, որ կիրակի օր նեղ կուգար խուռն բազմութեան մը, հեռաւոր ու մօտաւոր Թաղերէ եկած, Նոյն իսկ բազմաթիւ օտարազգիներ կը նշմարուէին ներկաներուն մէջ։ Բաւական կլորիկ հասոյթ մը գոյացաւ եկեղեցիին։ Թաղ. Խորհուրդը ամիսներէ ի վեր կը աքսէր այդ գեղատիպը իրագործելու համար, իբր թէ այնքան մեծ ու դժուարին գործ մը ըլլար։ Եւ քիչ մնաց որ բաւարարվին ջուրը իյնար, ինչպէս կռահեցին մեր ընթերցողները, չարաթ օրուան Արեւելքի մէջ եղած հրատարակութիւնը կարդալով, որուն միջոցաւ կը ծանուցուէր թէ պարիսարքական կարգադրութեամբ յետաձգուած էր եռաձայնի երգեցողութիւնը Օրթագիւղի մէջ։ Ս. Գարիրքը Հայրը հաւանութիւն չէր յայտնած որ Մայր եկեղեցիի երգեցիկ խումբը Օրթագիւղ երթայ, սա իրաւացի պատճառով որ նախապէս մասնաւոր արտօնութիւն չէին առած Ն. Սրբազնութենէն։ Շաբաթ կէս օրին միայն, Թաղ. Խորհուրդի և Հոգաբարձութեան բազմիցս և թախանձագին դիմումներէն յետոյ, Ս. Գարիրքը հաւանութիւն տուած էր։ Այդ լուրը ուշ զրկուած ըլլալուն համար Խմբագրութեան, չկրցինք հրատարակել, քանի որ թերթը կը տպագրուէր արդէն։ Զարմանալին սա է որ Օրթագիւղի Թաղ. Խորհուրդը անտեղեակ էր այդքան տարբեր ձեւակերպութեան մը, մինչ գիւղին Հայ-Հռոմէականց Թաղ. Խորհուրդը ասկէ առաջ փութացած էր Ս. Գարիրք Հօր հաւանութիւնը ստանալ նախապէս, Զի լինկիրեան եռաձայն խումբը իրենց եկեղեցին հրաւիրելու առթիւ։ Հոգաբարձութեան անդամներէն մէկը կիրակի օր, չարեկիրթ և բիրտ լեզուով դիտել տուաւ թէ իրաւունք չունէինք Թաղային գործերը քննադատելու, մոռնալով թէ հանրային մարմինները կրնան արդարացի և բարեկիրթ պայմաններու մէջ եղած քննադատութեան առարկայ դառնալ։ Ահաւասիկ ողբմելի տրամաբանութիւն մը։ Այդ պարոնը պէտք ունի կրթութեան դաս առնելու։ Լսեցինք որ Օրթագիւղի Թաղ. Խորհուրդն ալ վշտացեր է Թերթիս մէջ եղած հրատարակութիւններէն՝ Թաղային գործերուն վրայ։ Օրթագիւղի Թաղականները գիտնալու են թէ հանրային մարմին մը միշտ կրնայ քննադատուիլ, բարեկրթութեան սահմաններու մէջ անշուշտ, ինչպէս ըսինք վերը և մենք ալ այդ սահմանները չանցնինք. մեր գրածները մէջտեղն են։ Երբ քննադատուելիքը՝ բան մը տեսանք, անաչառօրէն պարզեցինք մեր դիտողութիւնները։ Թաղային մարմին մը իրաւունք չունի այդքան դիւրազգած ըլլալու, երբ խիղճը հանդարտ է։

*** Կիրակի օրուան եռաձայնին մէջ շատ հաւնեցան Պ. Արմենակ Սարգիսեանի և Սարգիս Միսաքեանի սօլոները, որոնք սքանչելի ձայնով մը երգեցին։ Ժամերգութեանց աւարտումէն յետոյ եղեցիկ խումբը Համիտիէ Մարշը երգեց և պատարագիչ վարդապետը բարեմաղթութիւններ ըրաւ կայս. արեւշատութեան համար։ Դարձ դռուն պատուասիրութիւններ և դրամական նուէր մը եղաւ։

Եկեղեցիին բարեզարդութեան ու կանոնաւորութեան հոգ տարած էր նոր լուսարարը՝ Պ. Պետրոս Նազարեան, որուն պաշտօնավարութենէն շատ գոհ է Թաղ. Խորհուրդը։ Այս պարագան կը յիշենք, որովհետեւ եկող գացող լուսարարները ընդհանրապէս գոհացուցիչ չէին եղած։

*** Կը լսենք թէ մասդրութիւն կայ եռաձայնի խումբ մը կազմել Օրթագիւղի մէջ։ Արդէն 25ի չափ երիտասարդներ պարտաւորակամութիւն յայտնած են, պայմանաւ որ ծանօթ դպրապետի մը առաջնորդութեան տակ մարզուին։

Հանգուցեալ Վահա. Տիգրան էֆ. Եսայեանի ընտանիքը և ազգականները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Գեր. և Արժ. եկեղեցական Հարց և ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան ախուր հանդէսին և այս առթիւ իրենց ցաւակցական զգացումները յայտնեցին։ Նաեւ իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն այն ամէն լրագրաց որոնք համակրական հրատարակութիւններով յարգեցին հանգուցեալին յիշատակը։

Այրի Տիկին Էլիզա Շ. Նազարեան, Մասաիլեան, Մանուկեան, Իսահակեան, Ֆրէնկեան, Նազարեան և Սաղբեան ընտանիքները խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան անձամբ կամ գրով իրենց ցաւակցութիւնները յայտնել հանգուցեալ

ՆՇԱՆ էֆ. ՄՈՍՏԻՋԵԱՆԻ

մահուան առթիւ։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Տիգրան էֆ. Եսայեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են.— Ցակոբ էֆ. Ցակոբեան 216 ղրուշ, Աբշակ էֆ. Գրիգորեան 108, Տէր և Տիկին Մաքսուտ Շահպազ 216։

*** Հանգուցեալ Սենեքերիմ էֆ. Մանուկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 5 օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Գասնիկ էֆ. Ց. Մանուկեան և Տէր և Տիկին Սմբատ էֆ. Քեսապիպեան՝ 216 ղրուշ։

*** Հանգուցեալ Նշան էֆ. Մասիլեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են.— Տիկին Էլիզա Նազարեան 324 ղրուշ, Տէր և Տիկին Արմենակ Մ. Մանուկեան 216, Տէր և Տիկին Գրիգոր Նազարեան 108, Տէր և Տիկին Յարութիւն Նազարեան 108 և Յարութիւն էֆ. Աղասեան 108։

*** Աֆիոն-Գարահիսար Հանգուցեալ Օր. Ազատուհի Ռ. Շիրինեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 108 ղրուշ նուիրած է Հիւանդանոցիս Յովհաննէս էֆ. Ասլանեան։

(Կնիգ Հոգաբարձութիւն)

ԲԵՐԱՑԻ ԱՂՔԱՏԱՒՈՆԱՄԸ

Աղքատաւանին ներկայիս հարկ կը համարի ծանուցանել թէ հիւանդապահուհիներ դասընթացքը պիտի սկսի յառաջիկայ հինգշաբթի, յունուար 24, որուն ներկայ ըլլալ փափաքողները պէտք է նոյն օր առաւօտեան ժամը 5ին (Ը. Թ.) Աղքատանոցիս դարմանատունը գտնուին։

Ի դիմաց Աղքատանոցի

Աւետեանպեր Բ. Աւետեանպեր

ՋԱՐՈՒՇԻ Մ. ԳԱԼԷՄՔԵԼԱՐ ՏՕՔԹ Տ. ԳԱԲԱՄԱՋԻ

ՓՈՒՆՋ շաբաթաթերթի 19րդ թիւը հրատարակուեցաւ շահկոսն բովանդակութեամբ։ — Մեր Առաջնորդները (համեստ եկեղեցականի մը գնահատման առթիւ խորհրդածութիւններ). Արիկ Պարսիզեանց։ — Մնուտի էֆ. յարմար նուէրը (Աւետիսներուն). Ակիւլինէ։ — Սէր (ոտանաւոր), առ. Ձիվան Գազազեան). Գառնիկ Ս. Դաւիթեան.—Երգական և կրօնական գործը Եղնիկ Էֆիլի մէջ. Կազանդ և Ծնունդ (ոտանաւոր). Արմենակ Գրանտիպեան.— Հայ մամուլը «Փունջի» հանդէս.— Հրդեհ Կիրասանի հայ եկեղեցւոյ մէջ. Թաւշանեան Տան վերակազմութիւնը. — Կարեւոր շուրջ։ Հասցէ՝ Կ. Գալաթա, Գալաթ Բազար, Նաֆտա խան, թիւ 15։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերէն, փետր. 2)

ԲՈՐԴ-ԱՐԹՈՒՐԻ ԱՆՁՆԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 1 փետր.— Բորթ-Արթուրի անձնատուութեան խնդրոյն համար Բեկերպուրգի մէջ կազմուած զինուորական դերագոյն ատեանին երեսուներեքնիսներէն եաքը, վերջապէս այդ ազգակոյսը դասը իր վախճանին կը մօտենայ։ Երեքշաբթի օրը, փաստաբանները իրենց պաշտպանական ճառերը պիտի խօսին և չորեքշաբթի օր (վաղը) վճիռը պիտի արձակուի։ Վերջին նիստը շատ զգայուն էր։ Բերդաքաղաքին պարպուելուն առթիւ, Շդեւօէլի բռնած ընթացքին վրայ գլխադատ Վէրլինինի վկայութիւնը խոր տպաւորութիւն ըրաւ։ Գնդապետը պատմեց թէ սպաներուն կինոներն ու զաւակները, զրաւեալ Նպիրի ոտքն հեռանալ մէկ վայրը փոխադրելու համար ճարանցիներէն ձեռք բերած տասնութը տալերէն տասը հատ Շդեւօէլ ինք վար դնելով, իր տասպատած քներուն փոխադրութեան յատկացուցած էր։ Սպաներուն կիներն ու զաւակները այդ երկաթ ճամբան հեռուն ընելու տրտնջած էին և գլխադատ Վէրլինին ներկայ գտնուած է այդ առնն տեղի ունեցած ազդեցիկ տեսարաններուն։ Շդեւօէլ այնչափ հոգ ու խնամք տարած էր Ալէքսիէվ փոխարքային պատկանող յոյժ թանկագին մէկ դրդին, որ ծերուկ Սավոյին տարր համար ծաղրական դիտողութիւններ ըրած է Նովոյի Վրեմիայի մէջ այն առեն։ Շդեւօէլ իր ռազմագիտական տաղանդը միայն այդ գրդին պահպանման համար գործածելով, Ռուսիա բերաւ զայն իր հետ։ Միւս կողմէն Բորդ-Արթուրի ծանօթ դիւցազնին՝ Բենդրաթենգոյի մէկ նամակը կարդացուեցաւ, որուն մէջ այդ նշանաւոր զօրավարը կը հաստատէր բերդաքաղաքին տագնապալից վիճակը և տրտղղաբար խորհուրդ կուտար բանակցութեան մանել Ճարանցիներուն հետ՝ անձնատուութեան պայմանները որոշելու համար։

ԱՆԴԼԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 փետր.— Միութենականները նոր յաղթանակ մը եւս տարին. տարաւորութիւնը։ Այս պարագան կը յիշենք, որովհետեւ եկող գացող լուսաբաները ընդհանրապէս գոհացուցիչ չէին եղած։

*** Կը լսենք թէ մասդրութիւն կայ եռաձայնի խումբ մը կազմել Օրթագիւղի մէջ։ Արդէն 25ի չափ երիտասարդներ պարտաւորակամութիւն յայտնած են, պայմանաւ որ ծանօթ դպրապետի մը առաջնորդութեան տակ մարզուին։

Հանգուցեալ Վահա. Տիգրան էֆ. Եսայեանի ընտանիքը և ազգականները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Գեր. և Արժ. եկեղեցական Հարց և ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան ախուր հանդէսին և այս առթիւ իրենց ցաւակցական զգացումները յայտնեցին։ Նաեւ իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն այն ամէն լրագրաց որոնք համակրական հրատարակութիւններով յարգեցին հանգուցեալին յիշատակը։

Այրի Տիկին Էլիզա Շ. Նազարեան, Մասաիլեան, Մանուկեան, Իսահակեան, Ֆրէնկեան, Նազարեան և Սաղբեան ընտանիքները խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան անձամբ կամ գրով իրենց ցաւակցութիւնները յայտնել հանգուցեալ

ՆՇԱՆ էֆ. ՄՈՍՏԻՋԵԱՆԻ

մահուան առթիւ։

Հանգուցեալ Վահա. Տիգրան էֆ. Եսայեանի ընտանիքը և ազգականները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Գեր. և Արժ. եկեղեցական Հարց և ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան ախուր հանդէսին և այս առթիւ իրենց ցաւակցական զգացումները յայտնեցին։ Նաեւ իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն այն ամէն լրագրաց որոնք համակրական հրատարակութիւններով յարգեցին հանգուցեալին յիշատակը

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 ֆրանկ դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Գալիթ, Եէնի ձամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 34

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՍԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՆԵՐ

Աթէնք, Սամսուն, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղէքսանդրիա, Էսքիշէհիր, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Գրազա, Գոնիա, Գեմլիք, Դամասկոս, Գանիա, Լաոնագա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մէրսին, Մխիթլի, Մանսուրը, Նիքոսիա, Ուշագ, Բոր-Սաիտ, Սելանիկ, Սամսուն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւտարի։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով (գօնթ-գուրան) փոխանակութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը դրդէ։ Թուրքիոյ և օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինակներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կատարումներ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, առևտրական հրամաններ կը գործադրէ, գանձագան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրը աւանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր, օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժեթուղթերը կը պահուին Զէյթունա արկղամուրներու մէջ հաստատուած մասնաւորապէս չնուռած նկուղներու մէջ (պեթոնով եւ մեքենական ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճականութեանց մէջ եղած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդէի, աւանդ ստացած արժեթուղթերուն կարօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կարօններուն համար չափաւոր միջնորդէնք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակագրին համաձայն։ Ամոր տրոյ հաշուոյն կ'անցուցուի պայմանաժամի կամ գանձումի օրուան փոխանակագրինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ ստացած արժեթուղթերուն կարօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրը աւանդ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն ու Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղէքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պէրլին, Պրիւսէլ, Հռոմ, Վիէննա, եւայլն։ Տոկոսներու արդիւնքը աւանդատուին ստացմանդրութեան տակ դրուած է. կամ իր հաշուոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յանախորդները, որոնց արժեթուղթերը իր պահ դրուած են, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, գան ետ տեղերէն առնել կամ իրենց հացէին ղրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կնքէ սակարկական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարմը արժեթուղթեր, ինչպէս Ռումելիի երկաթուղիի, Եգիպտական Բրէսի Ժօնսիի Բանտատուի ազգ. Պանքային պարտատոմսերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլի բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ. փոխանում, կարօններու նորոգում, եւն., մասնաւոր սակագնի մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ հաշուենթացով և շատ չ-փաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը դրդէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կարօններ։ Իր սնուցիչներուն մէջ դանուած արժեթուղթերուն կարօնները կը վճարէ, առանց միջնորդէի, ինչպէս 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու, 1901-1905ի 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերուն եւ Քիսոր Նաւահանգստին 6% փոխառութեան պարտաթուղթերուն կարօնները։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հատատած է՝ Սակարանի արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանիմէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելէ առաջ եկած կորուստը, վիճականութեան միջոցաւ, այսինքն վճռման դիմով։ Ապահովութեան սակը, որ փոփոխական է, էր հաղորդուի ուղղին։ 50—50

Ազգ. — Թէվֆէքիի Բրիորիթէ 4% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1907 փետր. 1/14ին աւարտող այդ պարտաթուղթերու 18 թուակիր կարօնները եթէ երբեք մինչեւ յառաջիկայ 31/13 փետր. չներկայացուին, ջնջուած պիտի համարուին։ 10—5

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Ազգ.— Դրոշմաւորքի Օրէնքին 9րդ յօդուածին 93րդ յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն, բէքլամ պարունակող օրացոյցները 5 փարա որոշ տուրքի ենթակայ են։ Հետեւաբար՝ Հանր. Պարտքի վարչութիւնը պարտ կը համարի յիշեցնել ապահովագրական, յոգենաւային ընկերութեանց եւն., ինչպէս նաեւ հրատարակիչներուն և ամէն անոնց որոնք այդպիսի օրացոյցներ իրը ծանուցում կը գործածեն, թէ նոր տարի առթիւ, կրնան որոշեալ տուրքը վճարել արտասովոր դրոշմումի միջոցաւ, յիշեալ օրացոյցները ժամանակին ներկայացնելով Ղալաթիա, դրոշմատուրքի դրասենեակը։ Հարկ եղած դրոշմումի ձեւակերպութիւնները պիտի կատարուին հոն, դրոշմատուրքին և հարիւրին 5 գումարի մը յանձնումին փոխարէն։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

14/27 նոյեմբեր 1907 20—16

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
50,000,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ գրասենեակներ՝ Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սկլանիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բագրաս, Վոյօ, Շիրա, Գալամաթա, Բանկ եւ Բանցիա (Կրէտէ)։

Դրամագլուխին և աւանդ ձգուած դրամին ու արժեթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 արախմի։

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի՝ ամէն տեսակ գործառնութիւններով։ Փոխառութիւններ կ'ընէ վաճառքներու, արժեթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը դրդէ։

Աթէնքի Պանքան հաշուենթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու և արտասահմանի մէջ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յաճախորդներուն շատ նպաստաւոր կերպով։

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն՝ արժեթուղթեր կը պահէ, աւանդի ձեւով և ուղղուած առենը եւս առնուելու պայմանով։ Ամէն կարգի կարօններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ կը կատարէ։ Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրի խորշեր, փոքր վարձքերով։

Աւանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իրը աւանդ կ'ընդունի դրամ և արժեթուղթ, սա տոկոսները վճարելով։

Ուղղուած առեն դրամ քաշելու պայմանաւ 3%
Վեց ամսուան համար 3½%
Մէկ » » 4 —
Երկու » և աւելի 5 —

Աւանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են։ Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին։

Մասնաւոր տեսակներ՝ 4% տոկոսով.

Աթէնքի Պանքան իր յաճախորդներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր աւանդներու տետրակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի աւանդ գումար մը։ Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն դրուշ 52 ոսկեդրամ։ 50—14

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1832 Օգոստ 2|14 եւ 1320 Սեպտեմբեր 20 բուսակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նազլը խան, Հէզարֆէն փողոց, Թիւ 14, Քոօրէրաթիվ վճառառան դիմաց, կամ հեռաւոր հաստատութիւններուն

Գալիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի ձամիի հրապարակ.
Գալիս, Արձանագրութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Գալիթ Գարա. Թրամուէյի ճամբան, Թ. 40, մաքսատան մօտ։
Գալիս, Մ. Ի. Սատաք, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Գալիթ Գարա Թիւ 10։
Գալիս, Ապաթ պէյ եւ Ընկ., Վէզնէհիլեր փողոց։
Գալիս, Գ. Ս. Այմէլզոյա, Էմին-Էօնիւ, Գալիթ Գարա, Իզմիր փողոց։
Գասրգիւղ, Ալեքսանդր Անասթասիաս չուկայի հրապարակ։
Գասրգիւղ, Մ. Ա. Անդրիա, Մօտա հասատեր։
Գէօյիւքբէրէ, Մ. Ա. Տէմորքի։
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց
Էրէնգիւղ, Թէօգլաս Եէանիբէյ, Նամակատան մօտ։
Շիւլի, Մ. Է. Ռամի, Գէօյիւքբէրէ հասատէի, Թիւ 137։
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրեանց, Թիւ 12, Թիւնել խան։
Բէյնաբ, Բ. Սօմմարիբա։
Մեծ Կղզի, Բէսալ էֆ.։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անկելիասէ, կայարանի հրապարակ։
Սան Սթէֆանօ, Բէյլէճեան էֆ.։
Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԱՀԱՒԱՍԻԿ ԳԻՐՔ ՄԸ
ՈՐՈՒՆ ԱՆՊԱՏՃԱՌ ՊԷՏՔ ՈՒՆԻՔ
ԶՈՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՑԵՐԷՆ - ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ - ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ - ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ
Զ.Տ.Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

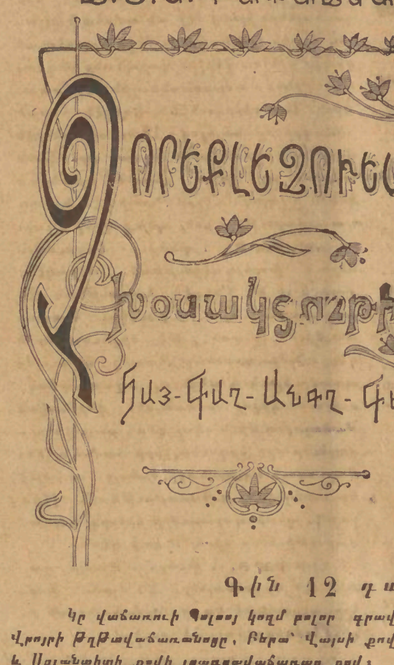

Սոյն կարեւոր գիրքին շնորհիւ կարելի է քիչ ժամանակի մէջ սահուն կերպով խօսիլ և թղթակցիլ վերոյիշեալ լեզուներով։

Զորեքլեզուեան խօսակցութիւնը անհրաժեշտ է ոչ միայն ամէն դպրոցականներու, ըլլան արական, ըլլան իգական սեռէ, այլ և բոլոր չափահասներու և գործի մարդոց համար, որովհեւեւ իր մէջ կը պարունակէ բոլոր կարեւոր խօսակցութիւններն առեւտուրի մէջ, այցելութեանց, ճամբորդութեանց ժամանակ, այլ և այլ արհեստաւորաց հետ եւն. եւն.։

Ի մի բան Զորեքլեզուեանն այնքան պէտքի գիրք մըն է որ անհրաժեշտ է որ ամէն ուսեալ և չափահաս անձ, վաճառական, դասատու, դրագիր եւալն հատ մը ունենայ դրպանը։ Գին 12 դահեկան։

Գին 12 դահեկան

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմ բոլոր գրավաճառաց քով, Ղալաթիա՝ նախկին Վրոյրի Թղթավաճառանոցը, Բերա՝ Վայսի քով, Պոն Մարշէն, Կալաթա Սարայի դէմի և Սրլանտիտի քովի լրագրավաճառաց քով։ 10—

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՔԷՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ
Ընդմէջ Հրլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտէսայի

Նուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Տիս	4311	Հիսարլիկ	1531	Մարթելլ	3709	Սաքֆա	1119
Ալէքթ	3607	Տամինս	938	Հինաս	3720	Մրքաս	3557	Տէրեա	1735
Անեէլս	1541	Տուրս	2383	Հարթիս	1600	Միլս	1057	Սիլվիս	119
Աթիսաքս	2277	Տրաքս	1713	Հումպեզ	595	Մանդէպէլլս		Սգէրս	1208
Գասանս	1822	Տիսամս	504	Իակս	2354	Մուցիլլս	3419	Թասոս	1323
Գարսանս	1264	Էպաքս	3464	Իասոս	5540	Նէքս	1933	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրֆֆիլս	4481	Էլասքասս	1520	Ճիւնս	1080	Օսիս	4100	Թաքիս	3327
Գէլբս	1371	Էրսաքս	1841	Հրէս	1053	Ինթրաքիս	4036	Թուլեաս	1470
Գուլբրս	1837	Ֆիսս	954	Քալբին	2307	Օրլանս	1535	Օլբպիս	242
Գաբէս	1244	Ֆինլանս	1828	Քոնս	1700	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Դասս	1094	Ֆլամինկս	349	Լէս	1053	Բալս	510	Վալս	1289
Զիքսս	2729	Ֆրանսիսքս	4582	Լէբանթս	2272	Բիսլէս	3329	Վալթաուրս	289
Սուէթս	1831	Կալիլէս	3060	Լիվարնս	1643	Բինալս	1553	Եէս	1350
Գալորասս	4235	Կիկլաս	1143	Լարէնցս	3191	Բալլս	1613	Զէրս	1200
Գանկս	2905	Կոլս	1011	Մալս	724	Բաֆէս	1789	Թարս	
Դարս	895	Կրետս	1695	Մարէնկս	1273	Բազարս	136	Մալտա	

Ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս հասած են.
Գլիս շոգենաւը, նաւապետ Արմաթօնկ։
Ալիքբս շոգենաւը, նաւապետ Լայնթոն։
Ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս կը սպասուին.
Մորոֆֆս շոգենաւը, նաւապետ Գօքսէլ։
Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22—24, Քրիւիք Միւսէթ խան, Ղալաթիա 10 50—32

ԱՂԵԹԱՓՈՒԹԻՒՆ
„ԳԱՍԸԳ ԵԱՐԸՂԸ"

Կը դարմանուի, առանց պէտք մնալու Աբեմի Կանանչի ճիւղին մէջ վիրաբուժական գործողութեան։

Այդ ճիւղը կը գտնուի
268 Բերա, Կալաթասարայի դիմաց, Թիւ փուռին վերի յարկը։ 268

Իտալիոյ նշանաւոր բժիշկներէն ՅՕՌԹ. ՍԼԶԱՐ ՄԱԴԵԷՆ դրութեան կիրառումը Աթէնքի ԿԱՆԱՆՑԻՆ աղեկապերու գործածութեամբը, որոնք կաղմակոսական ու առողջապահական կանոններու համաձայն չնուռած են, հիւանդներու անհանգստութիւնը իսկոյն կ'անհետանայ։

Աղեթափութեան ենթակայ եղողները նոյն ճիւղին մէջ կը քննէ ՅՕՌԹ. ՎԱՍՏՐԱՎԼԼԻՍ։ Հիւանդները ամէն օր առանց վարձքի կը դարմանուին։ Աւելի տեղեկութիւն առնել ուզողները դիմեն նոյն ճիւղին դիմաց։ 50—32

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՏԷՐԱՅՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ
Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆուռոն,
ամբողջովին վճարուած
Պահեստի գումար 37,300,000
ֆուռոնի չափ։
ԴԻԼԼԱՒՈՐ ԳԱՅՍՏԱՆՆԵՐ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են։ Ցիսուն դրուշէն վար վճարում չընդունուիր։

Վիներ Պանք-Տերայն տասօր հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վայ գումարներու համար իսկ անկէ ուելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սակայն կրնայ տոկոսին տակը իջեցնել կամ ուելցնել տեղական լրագիրներու մէջեղած 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան եւս առնուիլ ամէն տարի։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան եւս առնուիլ գրաւորապէս ու կանխաւ ըլլալիք ազդարարութենէ մը յետոյ, հետեւեալ կերպով.

3	օր	100- 150	ոսկի գումարի համար
6	»	151- 200	» » »
10	»	201- 500	» » »
15	»	501-1000	» » »
30	»	1001 և անկէ վեր	» » »

Վիներ Պանք-Տերայն իրեն կը վերապահէ պանքան դրամ ունեցողներուն հաշիւը կարգադրել, ուզուած տարեն վճարելով տեսակին պարունակած գումարը։

Վիներ Պանք – Տերայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ ալ կը լրանէ անչափահասի մասնով, բայց այդ պարագային, նշանակուած խնամակալը (վէլի կամ վասի) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու։ 50—6

Նեայոդական Սնուցիկն զատ։ Վինըր Պանք-Տերայն կը զբաղի նաեւ տեղատուական ուրիշ գործառնութիւններով։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒՆ

Ժամանակացոյց կոխմբ.երու երթեկաց.
1907 տեպտ. 14 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ.
ԳՈՆԻԱ — ԷՐԷՃԼԻ — ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ	Կոխմբ. 622 Ապր. եւ ճմբ.	
Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մկն.	12 30
Գաշին խան		1 1
Զումբա		1 45
Արբգ Էօրէն		2 13
Մանասաուն		2 42
Գարաման	ժմն.	3 13
	մեկ.	3 28
Սիարօվա		3 54
Այլանտը-Տէրպէնտ		4 44
Ալաճա		5 25
Էրէյլի	ժմն.	5 45
	մկն.	6 0
Գուլկուրլու	ժմն.	6 20

ԴԱՐՁ	Կոխմբ. 621 Ապր. եւ ճմբ	
Կայարան		Իրիկուն
Գուլկուրլու	մկն.	6 35
	ժմն.	6 53
Էրէյլի	մկն.	8 50
Ալաճա		9 11
Այլանտա-Տէրպէնտ		10
Սիարօվա		10 43
Գարաման	ժմն.	11 7
	մկն.	11 22
Մանասաուն		11 55
Արբգ Էօրէն		12 24
Զումբա		1 —
Գաշին խան		1 36
Գոնիա	ժմն.	2 5

50—6

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբարդ եւ ապրանք փոխադրող
տոկենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէգէ	Նազլզարիս
Միճիս	Էմկյսիս
Բաֆսիս	Զուլգարիս
Թէյպր	Մէսրիս
Նարտօճ	Տայլէի
Նավարին	Տարսս
	Թիպս

Առաջին դարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեսչուհի ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ սահմանափակ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տեսչուհի չունին։

Գ. Պոլսէ Լիվերբուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները ան շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ Ընկ.
Գործակալք
Ուիթալ խան, Գաղիէ գարու, Գալիս
ՃԷՄՍ ՄՕՍ Ընկ.
50—46 31 Ճէմս Սդրիդ, Լիվերբուլ,

Cie RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթուան երթեւեկութիւնը
Ցուցուար

Գլ. 21|4 Պիրէոն, Աղեքսանդրիա, Մելջրէէ առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սաիտ ու Սուէզ նաւահանգիստներու մեկնող շոգենաւին հետ։
Գլ. 22|4 Օտեսա ժամը 4ին։ Հաղորդակցութիւն Սրիմ-Կովկաս, Սրիմ-Ազով, Օտեսա-Բէրլին, Օտեսա-Նիքոլայէվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
Դլ. 23|5 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին։
Եր. 24|6 Տարասնէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Բիրա, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սաիտ, Աղեքսանդրիա, Իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ. 26|8 Օտեսա, ժամը 12ին։
50—47

Khedivial Mail Line
(Բէսիվիալ Մէյլ Լայն)
Շոգենաւային Ընկերք.
Շաբաթական ամենեն արագ երթեւեկը
Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Իսմայիլիա շոգենաւը նաւապետ Անթէսլի, կիրակի, 2 փետրուար 1908 (Ը. Ե.) կէսօրէն ետք ժամը 2ին, Աղեքսանդրիայէն հոս կը ժամանէ, իսկ երեքշաբթի 4 փետրուար 1907 (Ը. Ե.). կէսօրէ ետքը, ժամ 4ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Իզմիր և Գիրէան։

ՍՈՒԻՐԻՈՅ ԳԻԾ

Սաիտի շոգենաւը, նաւապետ Ֆինալէյ, փետր. 8ին կ. Պոլսէն ճամբայ պիտի ելլէ դէպի Կէլիպոլը, Տարասնէլ, Միտիլլի Իզմիր, Սաքզ, Հռոդոս, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Սուրիական Տրիպոլիս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բոր-Սաիտ և Աղեքսանդրիա։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարտիին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Գալիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԱՆ ԵՒ ՀԱՆ.
Ն. ԲԱՔԷ ՍԻ ԸՆԿ.

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Ա. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր.։
Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիէրի ճամբով)։
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարտիին վրայ։
15 50—26 Թ. ՌԸՂՈՒԼ

«ԱՐԵՒԵԼԻՒ» ԹԵՐԹՈՆԸ (81)

ԺԱՔ ՊՐԻԷՆ

ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՄՕՐ ՄԸ ԱՆՑԵԱԼԸ

Զ.

Լերան հովը մեղմօրէն կը փչէր, և ուելի զովացած, երկու սիրահարներու դէմքերը կը գգուէր։ Մառերու բարձր ստորը կը սարսռային... Մարդկային ո՛չ մէկ ալմուկ կը լսուէր։ Ալպէր ու Մարթ, իրարու ձեռքէ բռնած, լռութեամբ կը յառաջանային, ասուածային յափշտակութեան մը մէջ թաղուած, տեղը, ժամանակը և իրականութիւնը մոռնալով։ Հաւատարիմ Ճուլիա միայն վերջ տուաւ այդ անրջանքին։ Հեռուէն հեռեւած էր մեր նկարագրած տեսարանին, և ապահով ու դոհ՝ ըլլալիքին վրայ։ Զէ՛ մի որ խորհուրդ կնոջ, կամք տիրոյ։ Բայց առենը ուշ էր և իրենց բացակայութիւնը կրնար նշմարուիլ օթէլին մէջ։ կոմսը կրնար կասկածի երթալ։ Խոհեմութիւնը կը պահանջէր օթէլ դառնալ։ Օր. Ճուլիա ակամայ մոռեցաւ երկու սիրահարներուն, ըսելով.

—Օրիորդ, առենը ուշ է. եթէ երբեք օթէլ չդառնանք, պարոն աք Ռիպիէր մտահոգութեան պիտի մատնուի։

Այս պարզ բառերը իսկոյն փարատեցին հմայքը։ Մարթ իրաց գիտակցութիւնն ունեցաւ. իր պաղարիւնութիւնն ու արթնամտութիւնը գտաւ։

—Իրաւունք ունիս, Ճուլիա, օթէլ դառնալու ենք։

Ուստի կարճ ճամբով մը վերադարձան երկու կիները։ Մարթ կը խորհէր։ Մէկ քանի երկվայրկեանի մէջ հազկաւ գործած անխոհեմութիւնը. ինքզինքին վրայ վատահած էր, առանց կանխատեսելու թէ իր կամքը կրնար ակարանալ պահ մը։ Մանկամարդ աղջիկը ըմբռնեց թէ գործը աւելի ծանրակշիռ հետեւանք մը պիտի ունենար, եթէ երբեք չդարմանէր եղածը։ Աբիաբար խօսք առաւ.

— Մարիկ ըէ՛ք, Ալպէր, քանի մը վայրկեանն պիտի բաժնուիմ ձեզէ. ուստի հարկ է որ իմ կարգիս ես ալ խօսիմ։

—Ա՜հ, կ'աղաչեմ, բան մը մի՛ ըսեք ինծի։ Անջնջելի յիշատակ մը պահեցէք այս իրիկունէն։

—Ո՛չ, ո՛չ, պէտք չէ ձեզմէ բաժնուիմ՝ առանց ըսելու կարգ մը պարտաւորիչ բաներ։ Իմ դգացումներս պարզեցի. ինքզինքիս դէմ շատ նեղացած եմ որ այնքան ակար գտնուեցայ։

—Մարթ, ինչո՞ւ համար այդքան ցաւ կը դգաք. ինծի երջանկութիւն պարգեւելնուդ համար։

— Որովհեւեւ ազատ չեմ, բաւ Մարթ կարուկ չեղաւ։

Ալպէր տեղէն վեր ցատկեց։

— Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք։

Ու իր ձայնը կը դողար։

— Ո՛չ, ո՛չ, յարեց Մարթ. կ'երդնում որ ձեր ենթադրածը չէ։ Եթէ երբեք օրին մէկը սիրեմ, ձեզմէ զատ ուրիշ մէկը չպիտի ըլլայ այդ անձը։

— Օ՜հ, Մարթ, սիրելիս, ձեր խոստումն ու խօսակցութիւնը առի...

— Այո՛, կը կրկնեմ և կ'երդնում, բայց...

— Ի՞նչ փոյթ մնացեալը։

— Դժբախտաբար մեծ կարեւորութիւն ունի, յարեց Մարթ, որովհեւեւ կը վախնամ թէ ձեր անուրջը չիրականանայ։

—Բայց ինչո՞ւ։ Կը սիրեմ ձեզ, և դուք կը սիրէք զիս։ Ուրեմն ինչո՞ւ իրարու հետ չմիանանք։ Ա՜հ, խօսեցէք, կ'աղաչեմ։ Խորհուրդ կուտամ որ ձեր մտածումը յայտնէք։ Լաւագոյն խորհրդական մը պիտի կրնայիք գտնել։

Մարթ խեղդուկ ձայնով մը պատասխանեց, իբր թէ ինքն իրեն խօսէր.

— Անանկ բաներ կան զոր չէ կարելի ըսել։

— Տիկին աք Ռիպիէր կը հակառակի՞։

Մարթ սարսռաց, լսելով որ Ալպէր մօրը անունը կ'արտասանէր։ Մանկամարդ աղջիկը թէպէտ չուաւ որ իր խօսքը շարունակէ ան։

— Ալպէ՛ր, եթէ կը սիրէք զիս, մի՛ հարցափորձէք։ Իմ խոստումս առած եք։ Թէ ձենէ զատ ուրիշ մէկու մը հետ չպիտի ամուսնանամ։

— Սիրելի բարեկամուհիս կը չարչրէք զիս։ Ի՞նչ կը նշանակեն ձեր խօսքերը։ Ի՞նչ բանէ պէտք է վախնամ և ի՞նչ բան յուսալու եմ։

Գաղտնի կեդրոնը հասած էին։ Արդէն իսկ կը նշմարուէր օթէլը։ ուր անարգոյս կոմսը կը սպասէր...

— Հիմա ինէ բաժնուելու ենք, բաւ Մարթ։

— Այս մոռացաս անկութեան մէջ պիտի ձգէք զիս։

Ալպէր փարձեց վար դնել Մարթը, և որպէս զի հաւանէր հեռանալու, մանկամարդ աղջիկը սարսռուեցաւ խոստանալ թէ յաջորդ օրը պիտի տեսնէ զինքը։ Երկարօրէն հրաժեշտ առաւ մանկամարդ աղջիկէն. Մարթի ձեռքը սեղմելով և վրդովիչ նայուածք մը ձգելով անոր վրայ, իբր թէ ուզէր մանկամարդ աղջիկան լիշատակը դրոշմել յիշողութեան մէջ։

— Վաղուան համար ցտեսութիւն։ Աղուսը անուրջ մը պիտի տեսնեմ, մաքիս առջեւ բերելով այս իրիկուան պատկերը։ Այսպէս՝ ձենէ բաժնուած չպիտի ըլլամ մինչեւ վաղը...

Է.

Մարթ գիշեր բարի մաղթեց իր ենքակարերին